

מבקר העולם הזה, זאב יפת, בא לביקור בכינרת:

המגיפה תפרוץ!

שתי הוכחות: המים נגועים

הזמן עליידי משרד-הפנים ונערך עליידי דויד סליק, קבע כי "ריכוז בקטריות קולי במי הכינרת נע בין 2 ל-11 קולי ל-100 מיליגרם מים, כאשר ריכוזים מכסימליים שנימדדו הגיעו ל-300 (!) קולי ל-100 מ"ל. התקן הבינלאומי, הנהוג אף בישראל, קור בע כי מים הראויים לשתיה, הם מים המכיל לים לא יותר מ-2 או פחות חיידקי קולי ל-100 מ"ל. לאור קריטריון זה אין לספק את מי הכינרת ללא חיטוי".

כאמור, העיר טבריה וישובי הסביבה אינם מקבלים מימיהם מהמוביל הארצי, אלא שואבים היישר מהכינרת. כתב "העולם הזה" ביקר בי טבריה כדי לבדוק את איכות מי השתייה המוזרמים לבתיכם של תושבי טבריה וישובי הסביבה.

כאשר הגעתי לטבריה, פניתי אל מזכיר העיר אליהו ענתבי. בשיחה עימו ציין המזכיר, כי בצמוד למכון-השאיבה העיר רוני, השואב ישירות את מימי הכינרת, מופעל גם כלורינטור המטהר את המים. כמו-כן הדגיש מזכיר העיר, כי משרד הבריאות בודק במעבדותיו דוגמאות של מים-שתייה, וכי הבדיקות "מטא אחת". לאחר השיחה עם מזכיר העיר ניגשתי למכון השאיבה, המוקף גדר גבוהה. שער הכניסה היה נעול. במכון לא נימצא איש. מכונות-השאיבה האוטומטיות פעלו כסדרן. הגדר ליד שער-הכניסה חיתה פרוצה לרווחה. נכנסתי פנימה ובדקתי את הכלור רינטור. למיתקן-הטיהור היה צמוד מיכל ריק. המגופה, בחלקו העליון של המיתקן, היתה סגורה. מיתקן הטיהור, החייב להפך נגיפים הי נמצאים במים המוזרמים לתושבי העיר, לא פעל.

חזרתי למרכז טבריה. פניתי לעובדים ושבים, ביניהם מוטיקי טבריה, נופשים ותיירים, וביקשתי לשמוע חוות-דעתם על מיהשתייה. רובם ככולם היו משוכנעים כי מי הכינרת ראויים לשתיה אף ללא טיהור. הם הדועזנו בשומעם כי המים מזוהמים. התושבים טענו כי בתודשים יוני, יולי ו-אוגוסט מיהשתייה מסריחים וקשה לשתור תם בגלל הריח. היו כאלה שהתלוננו כי לא פעם מצאי תולעים במים. משם המשכתי וביקרתי ביישובים האחרים, השואבים את מימיהם ישירות מה-כינרת. לא נמצאו מיתקני-טיהור כי עיר-גב, האוק, תדיקצור, גינוסר ו-במישבה כינרת. בקיבוץ בית-ירוע היה מיתקן-טיהור, אך הוא לא פעל. שני חברי-קיבוץ, שעבדו לא הרחק מהמיתקן, סיפרו כי אחד מחברי המשק הוא האחראי על הפעלתו, וכאשר מתחשק לו ויש לו פנאי, הוא מפעיל את המיתקן.

הרעלת התושבים

מצב בחניונים מזועזע לא פחות. רק באחד מהם, הניון מעגן, פועל מטחרי מים. במרבית החניונים, וביישובים אחרים

לשכת הבריאות המחוזית	
מחוז	הכנרת
הנהל	ד"ר א. גל
כרטיס מעקב למי שתייה	
ג. רשות מקומית	עיריית טבריה
3. הישוב	טבריה
4. סוג המקור	מבין סוגי המינרליזציה
היאור המקור	37501
מקום המצאת המקור	

זהו כרטיס מעקב מיישתייה. בדיקות מי הכנרת נערכו עליידי משרד הבריאות, מחוז הצפון. דגימת המים נלקחה מכרזי מיסעדה ידועה. תוצאות הבדיקות מגלות באחד בינואר 73, בבדיקה מיספר 113 נתגלו במים 180 חיידקי קולי כל 100 מ"ל מים. בי 7 ביוני 73 צויין בכרטיס, כי בבדיקה נוספת גילתה "מעל 150 חיידקי קולי ל-100 מ"ל. בתמונה התחתונה - פירוט של כרטיס-מעקב אחר. מי הבדיקה נלקחו מבית-ספר אר ל"ך בטבריה. הבדיקות נערכו עליידי משרד-הבריאות, והן מורות כי בי 13 בפברואר 73 נתגלו למעלה מ-150 חיידקי קולי ל-100 מ"ל מים. בי 13 במרץ, אותה שנה, נתגלו 160 חיידקי קולי ל-100 מ"ל. בי 15 במאי 73 שוב נתגלו מעל 150 חיידקי קולי ל-100 מ"ל.

תאריך	מיקום	מספר חיידקי קולי ל-100 מ"ל
19/2/73	בית-ספר אר ל"ך	180
13/3/73	בית-ספר אר ל"ך	160
24/4/73	בית-ספר אר ל"ך	150
15/5/73	בית-ספר אר ל"ך	150

מ ידיו נופשים ישראליים ותיירים. 50 אלף תושבי טבריה וסביבתה אינם יודעים זאת, אך הם צפויים לסכנת מגיפה פתאומית. מקור המגיפה: מי הכינרת. העובדות המדהימות:

- תושבי טבריה והסביבה שותים מים מורעלים.
- קיבוצי האיזור מזרמים את מי השפכים שלהם לכינרת, ושואבים אותם בחזרה כמי-השתייה שלהם.
- המעקב אחר תנודותיו של מיפלט הכינרת הפך לספורט הפופולרי ביש-ראל. אחת לכמה ימים מפרסמים העיתונים בכמה עלה המיפלט. כמה מיליוני מטרים מעוקבים מייגשמים התווספו לכינרת מאז תחילת עונת הגשמים, ובכמה סנטימטרים יוסיף המיפלט לעלות עד תום הפשרת השלגים בחרמון.
- ואולם, שתי עובדות-יסוד בכל אותן ידיעות אינן נמסרות כלל לציבור. האחת: מי הכינרת מזוהמים. אינם ראויים לשתיה ללא טיהור; השנייה: 200 מיליון הממ"ק מייגשמים שהתווספו השנה לכינרת, ועוד 100 מיליון הממ"ק הצפויים להתווסף עד האביב, לא ישפרו את איכות המים. המים יישארו מזוהמים!

התושבים הזדעזעו

19 בדצמבר 1971 דנה הכנסת בנושא "סכנת זיהום הכינרת הרעלת מימיה". הכנסת העבירה את הנושא לוועדה לאיכות הסביבה (אקולוגיה), אשר דנה בבעיות קיומו של האגם והגנתו מפני זיהום. מסקנות ועדת-הכנסת נשארו על הנייר. שום פעולה דרסטית לא נעשתה לתיקון המצב.

ב-23.2.72 דנה הכנסת שוב בעניין הכינרת. הפעם, בנושא "נגיפים וחיידקים ב-ירדן ובכינרת". הנושא הועבר לוועדה לאיכות הסביבה. כעבור מיספר חודשים פירסמה הוועדה את מסקנותיה. הוועדה קבעה, על יסוד מחקר בראשותו של פרופסור הלל שובל, כי בירדן (על יד גשר חורני) ובאשד כינרות (ליד תחנת השאיבה של המוביל הארצי), נתגלו נגיפים כבדיקות מי הכינרת. כן גילה המחקר כי "חיידקי-מעי אחרים רבים מזוהמים את הירדן ממקורות שופכים והחיידקים הללו מגיעים לכינרת".

הוועדה קבעה, כי "חדירת שפכי ועימם נגיפים וחיידקים פתוגניים לירדן ולכינרת מהווה בעייה ברי-אותית המורה לאזהר השותים את המים ללא מידת טיהור מספקת. ביישובים השואבים את מימיהם ישירות מהכינרת, כגון טבריה ומשקים אחרים שעל גדות האגם, נדרש חיטוי המים המוזרמים לצרי-כנים. בעבר לא הופעל הכלורוי-נפור חלק גדול של השנה". דו"ח אחרון שפורסם לפני המלחמה באוגוסט 1973, שתייה דו"ח סנימי ש-